

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Сүхбаатар аймгийн Засаг даргын тамгын газрын 2022 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: СБА-2023/02/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:

www.audit.mn

Баруун-Урт сум

2023 он

Миндүг Аудит ХХК

Гүйцэтгэх захирал С.Энхтөр

Утас: 95957791

Цахим хаяг: director@mindug.mn

Аудитын менежер Ц.Номингоо

Утас: 90098901

Цахим хаяг: соо@mindug.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ	3
2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ.....	5
3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА	13
3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа.....	13
3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин	13
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал.....	13
3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд.....	13
3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв.....	15
4. АУДИТЫН ТАЙЛАН.....	16
4.1 Ерөнхий зүйл.....	16
4.2 Материаллаг байдал.....	17
4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт	17
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал.....	17
4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт	17
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	18
4.5.1 Завсрын аудитын талаар.....	18
5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ.....	18
5.1 Төлбөрийн акт.....	18
5.2 Зөвлөмж	18
6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ	

Товчилсон үгийн жагсаалт

АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

22000 Баруун-Урт сум, Сүхбаатар аймаг
Утас: 70518396, Факс: 70518396
E-mail: Sukhbaatar@audit.gov.mn

**СҮХБААТАР АЙМГИЙН ЗАСАГ ДАРГЫН
ТАМГЫН ГАЗРЫН ДАРГЫН ҮҮРГИЙГ
ТҮР ОРЛОН ГҮЙЦЭТГЭГЧ
П.МӨНХЖАРГАЛ ТАНАА**

2023.08.25 № 107
танай _____-ны № _____-т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу "Сүхбаатар аймгийн Засаг даргын тамгын газар"-ийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Сүхбаатар аймгийн "Сүхбаатар аймгийн Засаг даргын тамгын газар"-ийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Байгууллагын үйл ажиллагааны тасралтгүй байх зарчим, холбоотой талуудтай хийсэн ажил гүйлгээний анхаарал татсан асуудал болон санхүүгийн тайлангийн хойших үйл явдал, бусад асуудлын талаар тодорхойгүй байдал үүсээгүй байна.

Аудитын гол асуудал

Дээд шатны төсвийн захирагчаас батлагдсан төсвийн хүрээнд байгууллагын төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 1 хөтөлбөрийн 5 арга хэмжээг санхүүжүүлэхэд нийт 3,119,516.5 мянган төгрөгөөс 3,104,516.5 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсвөөс, 15,000.0 төгрөгийг туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжүүлэхээр төлөвлөж, гүйцэтгэлээр орон нутгийн төсвөөс 3,081,513.5 мянган төгрөг, туслах үйл ажиллагааны орлогоос 5,443.0 мянган төгрөгийн санхүүжилт хийгдсэн.

Бусад асуудлын хэсэг

Шалгагдагч байгууллагын санхүүгийн тайлангаас бусад үйл ажиллагааны тайлан, мэдээ, гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний биелэлт зэрэг мэдээлэлд дүн шинжилгээ хийсэн. Үйл ажиллагааны тайлан, бусад мэдээлэлд материаллаг буруу илэрхийлсэн зүйл илрээгүй тул аудит хийсэн санхүүгийн тайланд залруулга хийх шаардлагагүй гэж үзлээ.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

М.НАРАНТУЯА

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	2,868,143,105.97	267,057,083.23
33	АВЛАГА	64,157,791.20	21,038,584.20
335	Бусад авлага	64,157,791.20	21,038,584.20
3351	Байгууллагаас авах авлага	62,157,791.20	19,038,584.20
3352	Хувь хүмүүсээс авах авлага	2,000,000.00	2,000,000.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	2,803,985,314.77	246,018,499.03
354	Хангамжийн материал	151,082,614.77	166,018,499.03
35410	Бичиг хэргийн материал	20,500,656.74	19,692,478.00
35420	Аж ахуйн материал	15,453,881.03	45,010,870.03
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	30,960,000.00	19,200,000.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	2,410,000.00	-
35470	Бусад хангамжийн материал	81,758,077.00	82,115,151.00
35500	Биологийн хөрөнгө	2,652,902,700.00	-
35600	Мал амьтад	-	80,000,000.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	5,750,540,491.06	6,848,124,703.08
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	5,750,540,491.06	6,848,124,703.08
392	Биет хөрөнгө	5,678,900,491.06	6,773,289,369.70
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	5,335,383,365.37	5,335,383,365.37
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(204,817,038.95)	(365,365,509.11)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	669,955,000.00	526,598,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(455,440,967.02)	(167,695,967.02)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	996,548,121.00	1,413,837,274.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(756,581,878.73)	(93,369,408.98)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	322,008,914.00	227,774,444.98
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(228,155,024.61)	(103,872,829.54)
393	Биет бус хөрөнгө	71,640,000.00	74,835,333.38
39301	Програм хангамж	15,848,800.00	3,610,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(15,848,800.00)	(414,666.62)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	71,640,000.00	71,640,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	8,618,683,597.03	7,115,181,786.31
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	61,392,792.00	18,273,585.00
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	61,392,792.00	18,273,585.00
413	Өглөг	61,392,792.00	18,273,585.00
4136	Бусад өглөг	61,392,792.00	18,273,585.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	61,392,792.00	18,273,585.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	8,557,290,805.03	7,096,908,201.31
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	8,557,290,805.03	7,096,908,201.31
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	802,637,702.25	802,637,702.25
51101	Өмч: - төрийн	802,637,702.25	802,637,702.25
512	Хуримтлагдсан үр дүн	6,825,810,183.37	5,365,427,579.65
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	6,825,810,183.37	6,825,810,183.37
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	(1,460,382,603.72)
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	928,842,919.41	928,842,919.41
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	8,618,683,597.03	7,115,181,786.31

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	11,144,179,789.00	5,433,969,297.50
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	7,895,501,981.00	1,756,051,164.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	7,895,501,981.00	1,756,051,164.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	7,895,501,981.00	1,756,051,164.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	11,790,524.00	5,443,000.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	7,883,711,457.00	1,750,608,164.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	3,248,677,808.00	3,677,918,133.50
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	888,997,108.00	596,404,633.50
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	-	126,600,100.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилалдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	126,418,978.00	89,021,907.50
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	734,201,690.00	353,200,226.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	28,376,440.00	27,582,400.00
131106	Төсвийн урамшуулал		
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	2,359,680,700.00	3,081,513,500.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	2,359,680,700.00	3,081,513,500.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	3,667,768,795.96	4,241,449,201.22
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	3,667,768,795.96	4,241,449,201.22
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	3,400,072,819.26	4,056,868,256.71
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	991,860,109.84	1,011,594,009.41
210101	Үндсэн цалин	642,859,993.32	656,662,314.00
210102	Нэмэгдэл	220,385,121.08	202,176,969.24
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	77,213,700.81	85,085,350.00
210104	Урамшуулал	28,953,442.63	67,669,376.17
210105	Гэрээт ажлын хөлс	22,447,852.00	-
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	121,004,187.46	116,081,134.21
210201	Тэтгэврийн даатгал	85,660,449.12	78,757,135.31
210202	Тэтгэмжийн даатгал	9,014,085.56	9,233,756.33
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	7,164,227.98	7,382,441.88
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,742,916.24	1,741,785.62
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	17,422,508.56	18,966,015.07
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	208,033,074.00	207,749,913.37
210301	Гэрэл, цахилгаан	43,324,817.00	16,768,418.37
210302	Түлш, халаалт	152,378,805.00	177,200,280.00
210303	Цэвэр, бохир ус	12,329,452.00	13,781,215.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	108,080,979.28	351,755,369.74
210401	Бичиг хэрэг	36,629,269.28	74,299,040.74
210402	Тээвэр, шатахуун	53,370,110.00	84,477,618.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	12,829,600.00	13,398,590.00

210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,340,000.00	930,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	3,912,000.00	175,008,571.00
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	-	3,641,550.00
2105	Нормативт зардал	7,804,769.00	1,086,079.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	7,804,769.00	1,086,079.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	140,227,320.00	155,489,101.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	9,972,200.00	4,122,027.00
210602	Тавилга	1,600,000.00	-
210604	Урсгал засвар	128,655,120.00	151,367,074.00
2107	Томилолт, зочны зардал	17,980,000.00	70,714,850.00
210702	Дотоод албан томилолт	17,980,000.00	70,714,850.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	306,881,811.00	319,355,505.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	278,120,004.00	306,110,160.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,500,000.00	3,516,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	4,457,600.00	7,879,600.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	882,357.00	652,905.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	179,000.00	143,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	20,638,310.00	319,000.00
210807	Газрын төлбөр	429,840.00	429,840.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	674,700.00	305,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,498,200,568.68	1,823,042,294.98
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,275,575,533.00	1,515,534,757.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	9,515,300.00	9,480,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	213,109,735.68	298,027,537.98
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	267,695,976.70	184,580,944.51
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	99,229,873.00	115,771,178.00
213203	Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмж	901,500.00	2,697,000.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	31,513,763.00	35,414,026.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	66,814,610.00	77,660,152.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	168,466,103.70	68,809,766.51
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	168,466,103.70	68,809,766.51
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	7,476,410,993.04	1,192,520,096.28
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	900,000,000.00	2,652,902,700.00
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	900,000,000.00	-
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал		2,652,902,700.00
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	(900,000,000.00)	(2,652,902,700.00)
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	6,576,410,993.04	(1,460,382,603.72)

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	3,268,794,838.00	3,726,236,677.50
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	11,790,524.00	5,443,000.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	11,790,524.00	5,443,000.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	11,790,524.00	5,443,000.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	11,790,524.00	5,443,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	3,257,004,314.00	3,720,793,677.50
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	897,323,614.00	639,280,177.50
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	-	126,600,100.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	134,745,484.00	131,897,451.50
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	734,201,690.00	353,200,226.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	28,376,440.00	27,582,400.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	2,359,680,700.00	3,081,513,500.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	2,359,680,700.00	3,081,513,500.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	3,244,701,908.00	3,710,545,427.50
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	3,244,701,908.00	3,710,545,427.50
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,975,977,317.30	3,521,420,394.99
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	991,860,109.84	1,009,844,009.41
210101	Үндсэн цалин	642,859,993.32	654,922,104.52
210102	Нэмэгдэл	220,385,121.08	202,176,969.24
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	77,213,700.81	85,085,350.00
210104	Урамшуулал	28,953,442.63	67,659,585.65
210105	Гэрээт ажлын хөлс	22,447,852.00	-
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	121,004,187.46	115,927,134.21
210201	Тэтгэврийн даатгал	84,313,459.88	78,925,939.31
210202	Тэтгэмжийн даатгал	9,014,085.56	9,064,952.33
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	7,164,227.98	7,228,441.88
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,742,916.24	1,741,785.62
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	18,769,497.80	18,966,015.07
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	207,153,074.00	207,903,913.37
210301	Гэрэл, цахилгаан	18,491,437.00	16,768,418.37
210302	Түлш, халаалт	177,212,185.00	177,200,280.00
210303	Цэвэр, бохир ус	11,449,452.00	13,935,215.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	85,852,745.00	110,613,497.00
210401	Бичиг хэрэг	12,493,693.00	14,037,135.00
210402	Тээвэр, шатахуун	52,340,110.00	64,991,106.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	14,075,162.00	13,488,590.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,940,000.00	930,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	5,003,780.00	17,166,666.00
2105	Нормативт зардал	7,996,792.00	3,970,147.00

210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	7,996,792.00	3,970,147.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	63,549,931.00	120,980,023.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	14,999,921.00	6,930,500.00
210602	Тавилга	5,538,000.00	2,187,093.00
210604	Урсгал засвар	43,012,010.00	111,862,430.00
2107	Томилолт, зочны зардал	17,980,000.00	70,714,850.00
210702	Дотоод албан томилолт	17,980,000.00	70,714,850.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	293,986,005.00	320,335,505.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	282,311,508.00	306,990,160.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,500,000.00	3,516,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	4,457,600.00	7,879,600.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	882,357.00	652,905.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	179,000.00	143,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	3,551,000.00	419,000.00
210807	Газрын төлбөр	429,840.00	429,840.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	674,700.00	305,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,186,594,473.00	1,561,131,316.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,176,822,673.00	1,551,151,316.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	9,771,800.00	9,980,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	268,724,590.70	189,125,032.51
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	100,258,487.00	120,315,266.00
213203	Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмж	901,500.00	2,697,000.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	31,513,763.00	35,414,026.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	67,843,224.00	82,204,240.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	168,466,103.70	68,809,766.51
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	168,466,103.70	68,809,766.51
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	24,092,930.00	15,691,250.00
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	24,092,930.00	15,691,250.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	24,092,930.00	15,691,250.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	24,092,930.00	15,691,250.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	24,092,930.00	15,691,250.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	(24,092,930.00)	(15,691,250.00)
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	-	-
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	-
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	-

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	2018 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	802,637,702.25	928,842,919.41	249,399,190.33	1,980,879,811.99
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	802,637,702.25	928,842,919.41	249,399,190.33	1,980,879,811.99
C07	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	6,576,410,993.04	6,576,410,993.04
C08	2019 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	802,637,702.25	928,842,919.41	6,825,810,183.37	8,557,290,805.03
D01	2020 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	802,637,702.25	928,842,919.41	6,825,810,183.37	8,557,290,805.03
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	802,637,702.25	928,842,919.41	6,825,810,183.37	8,557,290,805.03
D08	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	(1,460,382,603.72)	(1,460,382,603.72)
D09	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	802,637,702.25	928,842,919.41	5,365,427,579.65	7,096,908,201.31

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	3,119,516,500.00	3,032,588,845.99
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	3,119,516,500.00	3,032,588,845.99
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,991,625,500.00	2,912,273,579.99
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,002,400,000.00	993,460,997.41
210101	Үндсэн цалин	646,600,000.00	638,539,092.52
210102	Нэмэгдэл	202,200,000.00	202,176,969.24
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	85,400,000.00	85,085,350.00
210104	Урамшуулал	68,200,000.00	67,659,585.65
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	115,400,000.00	114,053,290.21
210201	Тэтгэврийн даатгал	78,200,000.00	77,052,095.31
210202	Тэтгэмжийн даатгал	9,100,000.00	9,064,952.33
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	7,300,000.00	7,228,441.88
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,800,000.00	1,741,785.62
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	19,000,000.00	18,966,015.07

2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	208,240,300.00	207,903,913.37
210301	Гэрэл, цахилгаан	17,100,000.00	16,768,418.37
210302	Түлш, халаалт	177,200,300.00	177,200,280.00
210303	Цэвэр, бохир ус	13,940,000.00	13,935,215.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	111,730,000.00	110,613,497.00
210401	Бичиг хэрэг	14,050,000.00	14,037,135.00
210402	Тээвэр, шатахуун	66,000,000.00	64,991,106.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	13,500,000.00	13,488,590.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,000,000.00	930,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	17,180,000.00	17,166,666.00
2105	Нормативт зардал	4,000,000.00	3,970,147.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	4,000,000.00	3,970,147.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	143,300,000.00	136,551,273.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	13,000,000.00	12,920,500.00
210602	Тавилга	13,200,000.00	11,768,343.00
210604	Урсгал засвар	117,100,000.00	111,862,430.00
2107	Томилолт, зочны зардал	73,600,000.00	70,714,850.00
210702	Дотоод албан томилолт	73,600,000.00	70,714,850.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	322,955,200.00	320,455,505.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	309,185,200.00	306,990,160.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	3,520,000.00	3,516,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	7,900,000.00	7,879,600.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	700,000.00	652,905.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	150,000.00	143,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	600,000.00	539,000.00
210807	Газрын төлбөр	500,000.00	429,840.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	400,000.00	305,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,010,000,000.00	954,550,107.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,000,000,000.00	944,570,107.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	10,000,000.00	9,980,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	127,891,000.00	120,315,266.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	127,891,000.00	120,315,266.00

213203	Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмж	2,700,000.00	2,697,000.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	39,591,000.00	35,414,026.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	85,600,000.00	82,204,240.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	3,119,516,500.00	3,086,956,500.00
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	3,104,516,500.00	3,081,513,500.00
132001	Орон нутгийн төсвөөс	3,104,516,500.00	3,081,513,500.00
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	15,000,000.00	5,443,000.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	15,000,000.00	5,443,000.00

2.5 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Гүйцэтгэл
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	-	624,838,065.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	-	624,838,065.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	-	624,838,065.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	-	16,383,012.00
210101	Үндсэн цалин	-	16,383,012.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	-	1,873,844.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	-	1,873,844.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	-	606,581,209.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	-	606,581,209.00
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	-	639,280,177.50
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	-	639,280,177.50
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	-	126,600,100.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	131,897,451.50
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	353,200,226.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	-	27,582,400.00

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Сүхбаатар аймгийн Засаг даргын Тамгын газар нь “Орон нутгийн онцлогт нийцсэн олон тулгуурт эдийн засгийг хөгжүүлж, цахимд суурилсан төрийн үйлчилгээг тэгш хүртээмжтэй хүргэнэ” зорилгын хүрээнд үйл ажиллагаа явуулдаг байна.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрдөх хууль, тогтоомж, бодлого чиглэлд өөрчлөлт ороогүй байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж буй дотоод хяналтаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилтийн үр нөлөө багатай гэж үзэж байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах шаардлагагүй гэж үзсэн.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Сүхбаатар аймгийн Засаг даргын тамгын газрын нь 2022 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Сүхбаатар аймгийн Засаг даргын тамгын газрын нь 2022 оны санхүүгийн тайланг Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалаар баталсан “Төсөвт байгууллагад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар”-ын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тайлант хугацаанд нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогод өөрчлөлт ороогүй байна.

Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 1,503,501.8 мянган төгрөгөөр буюу 17.4 хувиар буурсан байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Авлага	64,157.8	21,038.6	(43,119.2)
Бараа материал	2,803,985.3	246,018.5	(2,557,966.8)
Үндсэн хөрөнгө	5,750,540.5	6,848,124.7	1,097,584.2
Нийт хөрөнгийн дүн	8,618,683.6	7,115,181.8	(1,503,501.8)
Нийт өр төлбөр	61,392.8	18,273.6	(43,119.2)
Засгийн газрын хувь оролцоо	8,557,290.8	7,096,908.2	(1,460,382.6)
Өр төлбөр, цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	8,618,683.6	7,115,181.8	(1,503,501.8)

- Авлага 43,119.2 мянган төгрөгөөр буурсан нь Сүхбаатар аймгийн Төрийн сангаас Зах зээл ба бэлчээрийн удирдлагын хөгжил төслийн авлагыг тайлант онд барагдуулснаар буурсан байна.
- Бараа материалын үлдэгдэл 2,557,966.8 мянган төгрөгөөр буурсан нь улсын төсөв болон орон нутгийн төсвийн хөрөнгө оруулалтаар хийгдэж буй ажил гүйлгээг ЗДТГ-ын санхүүгийн тайланд тусган бүртгэдэг байсныг Сүхбаатар аймгийн Төрийн сан дээр нэгтгэн бүртгэх заавар ирсэнтэй холбоотойгоор данснаас дансанд шилжүүлэн бүртгэсэн тэй холбоотой нөлөөлөл байна. Тайлант онд төсвийн хөрөнгөөр нийт 333,011.3 мянган төгрөг, дээд шатны байгууллага болон Төрийн сангийн хэлтсийн эх үүсвэрээр 368,367.7 мянган төгрөг, нийт 701,379.0 мянган төгрөгийн барааг орлого авч, нийт 606,443.1 мянган төгрөгийн бараа материалын зарлага гарсан ба 2,652,902.7 мянган төгрөгийн бараа материалыг Төрийн сангийн дансанд шилжүүлэн бүртгэсэнээр 3,259,345.8 мянган төгрөгийн зарлага гарсан байна.
- Үндсэн хөрөнгөд нийт 1,395,611.7 мянган төгрөгийн орлого орж ирсэн нь батлагдсан төсвийн хүрээнд 15,391.3, бусад эх үүсвэрээр 655,719.0, дахин үнэлгээний нэмэгдэл 724,201.5 мянган төгрөгийн орлогоор нэмэгдэж, Сүхбаатар аймгийн орон нутгийн өмчийн газрын 2022 оны 12-р сарын 30-ны 529 тоот албан тоот шийдвэрээр 40,696.6 мянган төгрөгийн ашиглалтын шаардлага хангахгүй хөрөнгүүдийг акталсан байна. Сүхбаатар аймгийн ИТХ-ын даргын захирамж 2022 оны 12-р сарын 30-ны дугаар №А/72 тоот захирамжаар 1,187,456.3 мянган төгрөгийн хөрөнгийг дахин үнэ тогтоож данснаас хасалт хийн бүртгэсэнээр 1,097,584.2 мянган төгрөгөөр хөрөнгө нэмэгдэх шалтгаан болжээ.
- Төрийн сангаас Зах зээл ба бэлчээрийн удирдлагын хөгжил төслийн ажилтай холбоотой авлага, тухайн төслийн гүйцэтгэгч компаниудын өглөгийг барагдуулснаар 43,119.2 мянган төгрөгийн өглөг буурсан байна.
- ЗДТГ-ын санхүүгийн тайланд тусгагдаж байсан Улсын төсөв болон орон нутгийн төсвийн хөрөнгө оруулалтаар хийгдсэн бараа ажил үйлчилгээний он дамжсан буюу дуусгавар болоогүй ажлыг төрийн сан дээр нэгтгэн бүртгэх зааврын дагуу шилжүүлэн бүртгэсэн тэй холбоотой бараа материалын 2,652,902.7 мянган төгрөгийн бууралт, Үндсэн хөрөнгө дахин үнэлж орлогод авсан 1,187,456.3 мянган төгрөгийн өсөлтийн зөрүүгээр цэвэр хөрөнгө буурсан байна.

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын тайлант оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг улсын төсвөөс 3,403,756.2 мянган төгрөг, нийт зарлагыг 3,403,756.2 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн төслийн саналаас 3,119,516.5 мянган төгрөгөөр батлагдаж, 284,239.7 мянган төгрөгөөр зардлыг бууруулсан байна. Энэ нь тухайн жилд орон тоог 6 хүнээр нэмж ажиллуулна гэж тооцоод цалинд төсөвлөсөн 233,858.0 мянган төгрөг болон бусад зардалд төсөвлөсөн 50,381.7 мянган төгрөгийн зардлыг Төрийн хэмнэлтийн хуультай холбоотойгоор зардлыг бууруулан баталсан байна.

3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 1 хөтөлбөрийн 5 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр нийт 3,119,516.5 мянган төгрөгийг төсөвлөж, төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 3,032,588.8 мянган төгрөг буюу 97.2 хувьтай байгаа нь үндсэн үйл ажиллагааны зардлын төсвийг хэтрүүлсэн, хэмнэсэн үзүүлэлт гараагүй.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

Хүснэгт 2. Хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл

/мян.төг/					
д/д	Хөтөлбөр, арга хэмжээ	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Биелэлт
1	80101 Үндсэн үйл ажиллагаа	1,991,625.5	1,927,700.8	63,924.7	96.8%
2	80714 Ахмад настнуудад үзүүлэх хөнгөлөлт	2,700.00	2,697.00	3.00	99.9%
3	80802 Ажил олгогчоос олгох тэтгэмж, урамшуулал, дэмжлэг	125,191.00	125,191.00	-	100%
4	81102 Орон нутгийн нөөц хөрөнгө	400,000.00	377,000.00	23,000.00	94.3%
5	82801 Улсын их баяр наадам	600,000.00	600,000.00	-	100%
НИЙТ		3,119,516.5	3,032,588.8	86,927.7	97.2%

Төлөвлөгөөний гүйцэтгэл 86,927.7 мянган төгрөгөөр буурсан ба цалин хөлс 8,939.0, нийгмийн даатгалын зардал 1,346.7, урсгал засварын зардал 6,748.7, албан томилолтын зардал 2,885.2, хангамж, бараа материалын зардал 1,116.5, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээний төлбөр 2,449.7 мянган төгрөг, бараа ажил үйлчилгээний бусад зардал 55,449.8 мянган төгрөг, бусад урсгал шилжүүлэг 7,575.7 мянган төгрөг, нормативт зардал 29.9 мянган төгрөг, байр ашиглахтай холбоотой зардал 386.5 мянган төгрөгөөр буурсантай холбоотой байна.

3.5.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив тусламж 126,600.1 мянган төгрөг, ЗДНХөрөнгө түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөнөөс, төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө 131,897.5 мянган төгрөг, дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө 353,200.2 мянган төгрөг, төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон орлого 27,582.4 мянган төгрөг нийт 639,280.2 мянган төгрөгийн нэмэлт орлогыг төвлөрүүлсэн.

Гүйцэтгэлээр Архивын ерөнхий газраас гэрээт операторын үндсэн цалин хөлсд 18,256.8, Сангийн яамны дэмжлэгээр Соёлын газарт 15,000.0, Боловсролын салбар буюу багш нарт компьютер авахад 47,234.0, Зах зээл бэлчээрийн удирдлагын хөгжил төсөлд 320,849.6, Сүхбаатар аймгийн түүхт 80-н жилийн ойн наадмын зардалд 126,564.3, НҮБ-ээс санхүүжсэн үр дүнд суурилсан төсөвлөлт сургалтын зардалд 29,991.6, өвс тэжээлийн нөөц бүрдүүлэх зардал, хашаа саравч засварлахад 23,773.9, урлагийн наадмын тасалбарын орлогоос урлагийн наадмын бэлтгэл ажлын зардалд 6,691.8, Төрийн албаны зөвлөлийн шалгалтын хураамж, тухайн шалгалтыг зохион байгуулах үйл ажиллагааны зардалд 6,698.4, Цэргийн штабын мөнгөн төлбөрийн орлого 12,370.0, Байгаль орчны яамны хог хаягдлын төлбөр 16,020.3 мянган төгрөгийг сумдыг хөгжүүлэх дансанд буцаалт хийсэн зардлуудад зарцуулсан байна. Үйл ажиллагааны орлогод 1,387.4 мянган төгрөгийг байгууллагын хүний нөөцийг идэвхжүүлэх арга хэмжээнд зарцуулсан. Нийт 624,838.1 мянган төгрөгийн нэмэлт зардал гарсан байна.

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

3.5.4 Төсөл хөтөлбөрийн үе шат, хүрэх үр дүн

Тайлант хугацаанд төсөл, хөтөлбөр хэрэгжүүлэхээр төлөвлөөгүй байна.

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана.” гэж заасны дагуу Сүхбаатар аймгийн Засаг даргын тамгын газар нь 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийгдэх байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав. Мөн байгууллагын үйл ажиллагааг сайжруулах бүртгэл тайлагналтай холбоотой өгсөн зөвлөмжүүдийг тусгасан болно.

Аудитыг Миндүг аудит ХХК-ны аудитор Б.Бүзмаа гүйцэтгэж, туслах аудитор Т.Цагаанбаяр, чанарын хяналтыг аудитор С.Энхтөр, хяналтыг Сүхбаатар аймаг дахь аудитын менежер Г.Даваа, дарга, тэргүүлэх аудитор М.Нарантуяа нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Сүхбаатар аймгийн Засаг даргын Тамгын Газар нь 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Миндүг аудит ХХК-д 2023 оны 01 дүгээр сарын 25 -ны өдрийн 04 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг дунд гэж үнэллээ.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2022 оны нийт зардлын 55,016.5 мянган төгрөгөөс 1,5 хувиар буюу 38,511.6 мянган төгрөгөөр тогтоосныг аудитын явцад дахин хянаж, шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлд заасан зардлын хэмнэсэн эсэхийг өмнөх оны гүйцэтгэлтэй харьцуулж үзэхэд уг зардлууд анхаарал татахуйц өсөлт байхгүй байна. Зардлууд 0.01% хувь буурсан. Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.2-т “Нийслэлийн Засаг дарга хоёр, аймаг, дүүрэг, сумын Засаг дарга нэгээс илүү орлогч даргатай байхыг хориглоно”заалтыг зөрчин, нэг орлогчийг хуулийн хугацаанд чөлөөлөөгүйгээс 5,061,3 мянган төгрөгийн төсвийг илүү зарцуулсан байна.

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Шилэн дансны цахим системд тайлант хугацаанд оруулбал зохих 169 мэдээллээс, хугацаандаа оруулсан 143 мэдээлэл хугацаандаа мэдээлэгдсэн байна. Хугацаа хоцорсон 26 мэдээлэл байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Шилэн дансны www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд мэдээлэх үүрэгтэй албан тушаалтан мэдээллийг тогтоосон хугацаанд нь тогтмол мэдээлэх, хуулийн хэрэгжилтийг бүрэн биелүүлж ажиллах зөвлөмж хүргүүлсэн.

4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Сүхбаатар аймгийн Засаг даргын тамгын газар нь бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд асуудалгүй байна.

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт.

4.5.1 Завсрын аудитын талаар

Сүхбаатар аймгийн Засаг даргын тамгын газар нь 2022 онд завсрын аудит хийгээгүй.

4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Өмнөх аудитаар өгсөн албан шаардлага, зөвлөмжийг бүрэн хэрэгжүүлсэн байна.

Хүснэгт 3 .Зөвлөмжийн хэрэгжилт

Үзүүлэлт	Өмнөх аудитын үзүүлэлт		/мянган төгрөгөөр/ Биелэлт		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Зөвлөмж	4	24.1	4	24.1	100
Албан шаардлага	1	15.9	1	15.9	100
Нийт дүн	5	40.0	5	40.0	100

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар Татварын цахим системд ХХОАТ-ыг илүү тайлагнаж илгээснийг цалингаас суутгасан ХХОАТ-тай тулгаж залруулсан.

Мал амьтадыг биологийн хөрөнгөөр санхүүгийн тайланд бүртгэж, толилуулаагүй бараа материал дансанд бүртгэсэн, үндсэн хөрөнгө болон үндсэн хөрөнгийн капиталжуулалтыг эдийн засгийн ангиллаар буруу бүртгэж тайлагнасан, цахим төлбөрийн баримтаар батлагдаагүй ажил гүйлгээ гаргасан, шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт хангаагүй зөрчилд 4 зөвлөмж өгсөн.

Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хүчин төгөлдөр мөрдөж эхэлсэн хугацаанаас Засаг даргын орлогчийг чөлөөлөөгүйгээс 4 сар хэтрүүлэн ажиллуулж, төсвийг 5,061.3 мянган төгрөгөөр илүү зарцуулсан.

5.1 Залруулсан алдаа

Татварын цахим системд ХХОАТ-ыг илүү тайлагнаж илгээснийг цалингаас суутгасан ХХОАТ-тай тулгаж залруулсан.

5.2 Төлбөрийн акт.

Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хүчин төгөлдөр мөрдөж эхэлсэн хугацаанаас Засаг даргын орлогчийг чөлөөлөөгүйгээс 4 сар хэтрүүлэн ажиллуулж, төсвийг 5,061.3 мянган төгрөгөөр илүү зарцуулсан. Энэ нь Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.2 дахь заалтыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төлбөрийн акт тогтоов.

5.3 Зөвлөмж

5.4.1 Үндсэн хөрөнгийн данстай холбоотой асуудал

1.Илрүүлэлт: Бараа материал дансанд биологийн хөрөнгө үндсэн сүргийн мал амьтдыг бүртгэсэн.

Өгсөн зөвлөмж: Сангийн сайдын 2016 оны 12-р сарын 16-ны өдөр 411-р тушаалаар батлагдсан Биологийн хөрөнгө ба түүнээс хүлээн авсан хөдөө аж ахуйн бүтээгдэхүүний нягтлан бодох бүртгэлийн стандарт 01-ыг мөрдөж ажиллах.

2.Илрүүлэлт: Бараа материал дансанд 42,053.6 мянган төгрөгийн өртөг бүхий үндсэн хөрөнгө болон үндсэн хөрөнгийн капиталжуулалтыг бүртгэсэн.

Өгсөн зөвлөмж: Үндсэн хөрөнгийн эдийн засгийн нас буюу ашиглах хугацааг тухайн хөрөнгийн өгөөжтэй уялдуулан зөв тогтоож, УСНББОУС 17 Үндсэн хөрөнгийн 67 дугаар зүйлийг мөрдөж ажиллах

5.4.2 Анхан шатны баримтын бүрдэлтэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Санхүүгийн орлого, зарлагын ажил гүйлгээг цахим төлбөрийн баримтын системээр бүрэн хөтлөөгүй, баталгаажуулалт хийгдээгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: . НББ-ийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйл, 13 дугаар зүйл, НӨАТ-ын тухай хуулийн 17 дугаар зүйлийн 17.3.1-т заасны дагуу цахим төлбөрийн баримтын системээр ажил гүйлгээг бүрэн хөтлөх

5.5 Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой асуудлаар

Засаг даргын тамгын газар нь бусад хууль тогтоомжтой холбоотой асуудлаар асуудал илрээгүй болно.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2023 оны 05 дугаар сарын 30 -ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруулаагүй		Тоо	Дүн
					Тоо	Дүн	Тоо	Дүн		
Үндсэн сүргийн мал амьтдыг биологийн хөрөнгөөр бус бараа материал дансанд бүртгэсэн.	1		1				1		1	
Үндсэн хөрөнгө ба үндсэн хөрөнгийн капиталжуулалтыг бараа материал дансанд бүртгэсэн	1	42,053.6	1	42,053.6			1	42,053.6	1	42,053.6
Гүйлгээг цахим баримтаар баталгаажуулаагүй	1		1				1		1	
Орлогч даргад 4 сар цалин хэтрүүлэн олгосон	1	5,061.3	1	5,061.3			1	5,061.3		
Цалингийн зардал ХХОАТ-т илүү тусгасан	1		1		1					
Нийт дүн	5	47,115.1	5	47,115.1	1		4	47,115.1	3	42,053.6

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс			
			Төлбөрийн акт		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Үндсэн сүргийн мал амьтдыг бараа материал дансанд бүртгэсэн	1				1	
Үндсэн хөрөнгө ба үндсэн хөрөнгийн капиталжуулалтыг бараа материал дансанд бүртгэсэн	1	42,053.6			1	42,053.6
Гүйлгээг цахим баримтаар баталгаажуулаагүй	1				1	
Орлогч даргад 4 сар цалин хэтрүүлэн олгосон	1	5,061.3	1	5,061.3		
Дүн	4	47,114.9	1	5,061.3	3	42,053.6

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд хугацаа хоцроож мэдээлсэн	1						1	
Дүн	1						1	